

دستور جلسه
عنوان: تهیه الگوی مدیریت انرژی (برق، گاز و آب) در شرایط اضطرار و کمبود منابع انرژی برای واحدهای صنعتی دستور کار: بهینه سازی مصرف انرژی (آب، برق و گاز) از طریق ظرفیت هوشمندسازی کنتورها
مرجع طرح موضوع: دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی
تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۵/۰۴/۲۷ شنبه
تعداد صفحات دستور جلسه: ۲ صفحه
❖ شرح موضوع: موضوع تهیه الگوی مدیریت انرژی (برق، گاز و آب) در شرایط اضطرار و کمبود منابع انرژی برای واحدهای صنعتی از سال ۱۴۰۴ در دستور کار دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی قرار گرفته است، در همین راستا سه محور به جهت رفع مشکل کمبود منابع مطرح شده که عبارتند از: ۱- اصلاح ماده ۶۲ قانون کار در خصوص تعطیل کاری و مستثنی کردن واحدهای تولیدی از افزایش پرداخت ۴۰ درصدی حق الزحمه که بعلت قطعی برق، گاز و آب مجبور به فعالیت در روز جمعه هستند ۲- بهینه سازی مصرف انرژی (آب، برق و گاز) از طریق هوشمندسازی کنتورها ۳- تهیه الگوی شناورسازی تعطیلات واحدهای صنعتی و حضور نیروی کار بخش خصوصی برای مدیریت انرژی (برق، گاز و آب) در این دستور کار به موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی از طریق هوشمندسازی کنتورها پرداخته شده است. انرژی از جمله عوامل پیشرفت و توسعه کشورها به شمار می رود، به طوری که کمبود منابع (قطعی برق، آب و گاز) حتی در بازه‌های کوتاه مدت اثرات مخربی بر اقتصاد منطقه یا کشور وارد خواهد کرد. ایران با داشتن ۶۸ نوع ماده معدنی، ۳۷ میلیارد تن ذخایر اثبات شده و بیش از ۵۷ میلیارد تن ذخایر بالقوه با ارزشی بیش از ۸۰۰ میلیارد دلار در میان ۱۵ کشور بزرگ غنی از مواد معدنی قرار داشته و در سال‌های اخیر توانسته است حدود ۳۰ درصد از سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در کشور را به خود اختصاص دهد. با این وجود، در سال‌های اخیر کمبود منابع به خصوص قطعی برق به یکی از موانع توسعه کسب و کارها تبدیل شده است.^۱ یکی از راهکارهای جلوگیری از اتلاف انرژی و ساماندهی مصرف، استفاده از کنتورهای هوشمند کنترل‌پذیر می‌باشد. نقش کنتورهای هوشمند در زنجیره ارزش حوزه‌های مختلف انرژی، اعم از آب، برق، گاز و انرژی‌های تجدیدپذیر، از تولید و انتقال تا توزیع و مصرف در یک شبکه هوشمند، تا حدود زیادی در دنیا شناخته شده است. در کشور ما نیز، با گذشت بیش از ۱۱ سال از اجرای طرح فہام (طرح ملی فراسامانه هوشمند اندازه‌گیری و مدیریت انرژی که به اختصار فہام نامیده میشود) و نصب و بهره‌برداری بیش از ۶۷۰ هزار کنتور برق هوشمند AMI، اهمیت و نقش آن‌ها به خوبی نمایان شده و آثار شگرفی در شبکه برق کشور داشته است. با اندازه‌گیری دقیق انواع مختلف انرژی (آب، برق، گاز، خورشیدی، بادی و ...) توسط کنتورهای هوشمند، در هر نقطه‌ای از شبکه (تولید، انتقال و توزیع) و ارسال و دریافت اطلاعات و پارامترهای اندازه‌گیری شده به صورت آنی، بلادرنگ و با حداقل خطا به مرکز کنترل، می‌توان از رفتار شبکه در هر لحظه آگاهی یافت و با تجزیه و تحلیل این اطلاعات بدست آمده، گام‌های بعدی را در اصلاح رفتار شبکه و مصرف‌کنندگان برداشت. همچنین به دلیل داشتن ارتباط دوسویه با کنتورها، دسترسی مستقیم به مصرف‌کنندگان نهایی، از راه‌دور به راحتی امکان‌پذیر می‌باشد. آثار هوشمندسازی و تحلیل کلان‌داده‌های جمع‌آوری شده در

^۱ گزارش مروری بر خسارات ناشی از خاموشی برق بر روی بخش معدن و صنعت تهیه شده در خانه صنعت، معدن و تجارت

حوزه انرژی، با کمک ابزارهای هوش مصنوعی و در نظر گرفتن مسئله امنیت سایبری، می‌توان به افزایش تاب‌آوری و قابلیت اطمینان و کاهش یا حذف خاموشی‌های شبکه، پیش‌بینی تولید و مصرف انرژی (برای بازه‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت)، مدیریت تلفات، اصلاح فرهنگ مصرف در جامعه، بالابردن سطح رفاه اجتماعی، گسترش استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و کاهش آلاینده‌های زیست محیطی اشاره نمود. تحقق موارد مذکور، توزیع اقتصادی انرژی و رشد و شکوفایی پایدار اقتصادی کشور را در پی خواهد داشت.

❖ اقدامات انجام شده :

الف) برگزاری پیش جلسه کارشناسی، در این راستا در تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۲ پیش جلسه‌ی کارشناسی با حضور نمایندگان معاونت روابط کار وزارت کار، معاونت صنایع عمومی وزارت صمت، کمیسیون‌های صنعت، کار و تامین اجتماعی، صنایع غذایی اتاق ایران و مرکز پژوهش‌های اتاق برگزار گردید، در این جلسه ابعاد مختلف موضوع به بحث و تبادل نظر گذاشته شد و موارد ذیل بیان گردید

۱. به تقاضای واحدهای تولیدی که قطع برق و گاز، پیوستگی تولید آن‌ها را تحت الشعاع قرار داده و به ظرفیت مجدد رسیدن واحد به سهولت امکان‌پذیر نیست، مدل (۱۲ روز پیوسته در ۳ ماه) جایگزین مدل ((یک روز در هفته)) گردد تا این واحدها بتوانند در دوران قطع برق تعطیلات تابستانی (و دوران قطع گاز تعطیلات زمستانی) خود را اعمال نمایند، بر این اساس شرکت توانیر (شرکت ملی گاز) می‌تواند تعهد واحدهای یاد شده به قطع برق (گاز) در بازه اعلامی را راستی آزمایی نماید. (البته این پیشنهاد برای برخی صنایع و شهرکهای صنعتی قابل اجرا است)
۲. چنانچه در فصل گرم (فصل سرد) واحدها جهت جبران عقب افتادگی تولید ناشی از قطع برق (گاز)، ناچار به فعال نمودن واحد در روز جمعه گردند، محاسبه حقوق و مزایا مشمول تعطیل کاری نگردد. البته این موضوع با در نظر گرفتن ماده ۲۶۲ قانون کار و اصلاح ماده ۶۲۳ قانون کار امکان پذیر خواهد بود
۳. تخصیص سوخت مایع مورد نیاز دیزل ژنراتورهای واحدهای تولیدی بر مبنای قبوض برق کارخانه، به میزان معادل با کیلو وات ساعت برق قطع شده، بدون اخذ تعهد محضری از مدیر عامل واحد تولیدی صورت گیرد.
۴. هوشمندسازی کنتورهای حامل انرژی نظیر (آب، برق و گاز) به جهت بهینه سازی و کنترل نحوه مصرف واحدهای تولیدی در دستور کار عملیاتی قرار گیرد.

ب) برگزاری کارگروه تخصصی شورای گفتگو دولت و بخش خصوصی در مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۲ با حضور نمایندگان مرتبط بخش دولتی و خصوصی و تبیین موضوع و بررسی راهکارهای به منظور جلوگیری تعطیلی واحدهای تولیدی به جهت قطع انرژی که این پیشنهادات مطرح گردید (۱) اصلاح ماده ۶۲ قانون کار در خصوص تعطیل کاری و مستثنی کردن واحدهای تولیدی از افزایش پرداخت ۴۰ درصدی حق الزحمه که بعلت قطعی برق، گاز و آب مجبور به فعالیت در روز جمعه هستند.

(۲) بهینه سازی مصرف انرژی (آب، برق و گاز) از طریق هوشمندسازی کنتورها

(۳) تهیه الگوی شناورسازی تعطیلات واحدهای صنعتی و حضور نیروی کار بخش خصوصی برای مدیریت انرژی (برق، گاز و آب)

ج) **برگزاری جلسه کارشناسی با موضوع** "بازآرایی قواعد زمان تولید به جای تحمیل خاموشی بر صنایع" در مورخ 1405/03/23 با حضور مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و نمایندگان کمیسیون‌های مرتبط اتاق بازرگانی به منظور اصلاح ماده 62 قانون کار

^۲ هر گونه تغییر اساسی در شرایط اصلی کار نظیر مزد، محل انجام کار، نوع کار از طرف کارفرما که برخلاف عرف و معمول کارگاه یا محل باشد تغییر عمده محسوب میشود و نیازمند موافقت کتبی اداره کار و امور اجتماعی محل است

۳ روز جمعه، روز تعطیل هفتگی کارگران با استفاده از مزد می‌باشد

❖ **مشکلات مطروحه و پیامدهای مربوط :**

- ۱- عدم تجهیز واحدهای تولیدی به کنتورهای هوشمند کنترل پذیر
- ۲- واردات کنتورهای تک فاز و سه فاز هوشمند توسط دستگاه‌های دولتی
- ۳- بدهی دولت به تولیدکنندگان کنتورهای هوشمند

❖ **پیشنهادهای :**

- ۱- برنامه ریزی برای نصب کنتورهای هوشمند کنترل پذیر جهت بهینه سازی مصرف در صنعت مبتنی بر ظرفیت بخش خصوصی
- ۲- حمایت دولت از تجهیز و توسعه مدیریت مصرف با هوشمندسازی